

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

МИШЉЕЊЕ

по захтјеву Агенције за водно подручје ријеке Саве, Сарајево

Сарајево
Јули, 2025. године



Број: 07-26-7-008-2/25
Сарајево, 09.07.2025. године

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка ф) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а по Захтјеву Агенције за водно подручје ријеке Саве, Хамдије Чемерлића 39а, 71 000 Сарајево, на 29. (двадесетдеветој) сједници одржаној дана 09.07.2025. године, је донио сљедеће

М И Ш Љ Е Њ Е

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет) је дана 24.04.2025. године под бројем: 07-26-7-008-1/25 запримио Захтјев за давање мишљења Агенције за водно подручје ријеке Саве, којим се тражи мишљење у вези са примјеном Закона о конкуренцији, а у вези са одредбама Закона о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“, бр. 39/14, 59/02 и 50/24) у циљу правилног поступања и заштите правила тржишне конкуренције.

У Захтјеву за давање мишљења се у битном наводи:

„Агенција за водно подручје ријеке Саве је суоснивач Завода за водопривреду д.д. Сарајево, са процентом учешћа у капиталу од (...) ¹0%. У Надзорном одбору Завода за водопривреду д.д. Сарајево, између осталих, су четири упосленика Агенције за водно подручје ријеке Саве, те је упосленик Агенције предсједник скупштине акционара.

У поступцима јавних набавки који се проводе за потребе Агенције за водно подручје ријеке Саве, у већини случајева се као понуђач пријављује Завод за водопривреду д.д. Сарајево. Иако се ради о квалификованим понудама, које испуњавају услове предметног поступка и посла, због чињенице да је Агенција за водно подручје ријеке Саве суоснивач Завода за водопривреду д.д. Сарајево у проценту од (...) ⁰%, те да су представници Агенције за водно подручје ријеке Саве у Надзорном одбору Завода за водопривреду д.д. Сарајево поставља се питање да ли би у случају, избора Завода за водопривреду д.д. Сарајево као прихватљивог и изабраног понуђача у поступку јавне набавке, дошло до повреде тржишне конкуренције, због очигитог сукоба интереса обзиром да је Агенција за водно подручје ријеке Саве један од суоснивача Завода за водопривреду д.д. Сарајево.“

Уз захтјев за мишљење је достављена копија Актуелног извода из судског регистра за привредни субјекат Завод за водопривреду д.д. Сарајево и Одлука о именовању надзорног одбора Завода за водопривреду д.д. Сарајево број: XXXI СК-05-21-10-12/23 од 01.06.2023. године.

Према Актуелном изводу из судског регистра, Агенција је оснивач субјекта уписа и учешће оснивача у капиталу је (...) ⁰%, приватни акционарски капитал по рјешењу

¹ (...) ⁰%- подаци представљају пословну тајну

Кантоналне агенције за приватизацију Сарајево бр.21-04/5-19-1966-9-А/12 од 04.02.2000. године износи (...) *% и приватни акционарски капитал по рјешењу Вишег суда у Сарајеву бр. УФ/И-2455/91 од 17.05.1991. године (...) *%. Одлуком о именовању надзорног одбора Завода за водопривреду д.д. Сарајеву је именовано укупно пет чланова на мандат од 4 (четири) године.

КонкурENCIЈСКИ савјет, као самостална управна организација, у складу са Законом о конкуренцији („Службени гласник БиХ“, бр. 48/05, 76/07 и 80/09) има искључиво овлаштење у одлучивању о постојању забрањеног конкуренцијског дјеловања (забрањени споразуми и злоупотреба доминантног положаја) и оцјени концентрације привредних субјеката на тржишту Босне и Херцеговине.

Закон о конкуренцији се примјењује на сва правна и физичка лица која се посредно или непосредно баве производњом продајом роба и пружањем услуга и која могу својим дјеловањем спрјечавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију на цијелој територији Босне и Херцеговине или значајнијем дијелу тржишта, који се једним именом називају привредни субјекти.

Закон о конкуренцији се такође примјењује и на привредне субјекте који су под контролом или имају контролу над другим привредним субјектом, те се у складу са одредбом члана 2. став 2) Закона о конкуренцији, привредним субјектом под контролом другог привредног субјекта сматра привредни субјекат у којем други привредни субјекат непосредно или посредно:

- а) има више од половине учешћа или акција, или
- б) може остваривати више од половине гласачких права, или
- с) има право на постављање више од половине чланова управе, надзорних одбора, односно одговарајућих тијела за управљање, те вођење послова, или
- д) на други начин има право управљања пословањем привредног субјекта.

Чланом 4. став (1) Закона о конкуренцији утврђено је да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничко дјеловање, изричити и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на:

- а) директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услова,
- б) ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања,
- с) подјелу тржишта или извора снабдијевања,
- д) примјену различитих услова за идентичне трансакције са другим привредних субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију,
- е) закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези са предметом споразума.

Забрањени споразуми у поступцима јавних набавки могу имати различите облике, као што је утврђивање садржаја понуде, нарочито цијена, како би се утицало на исход поступка, суздржавање од подношења понуде, подјела тржишта према географском

подручју, уговорном органу или предмету набавке или успостављању система добијања уговора за одређене поступке.

Конкурenciјски савјет је надлежан за утврђивање забрањеног конкурenciјског дјеловања у поступку јавне набавке, у случају основане сумње да је између понуђача у поступку јавне набавке дошло до забрањеног споразума из члана 4. став (1) Закона о конкурenciји којим се нарушава тржишна конкурenciја.

Такође и одредбе Закона о јавним набавкама и то члан 52. став (12), прописују да је за поступак заштите тржишне конкурenciје надлежан Конкурenciјски савјет, односно да су у поступку јавне набавке понуђачи дужни поднијети своју понуду без нарушавања тржишне конкурenciје, у смислу забрањених договора са другим понуђачима те да у случају постојања основа сумње да се у поступку јавне набавке нарушава тржишна конкурenciја, захтјев за покретање поступка могу поднијети Конкурenciјском савјету.

Као што је наведено, надлежност Конкурenciјског савјета се односи на утврђивање забрањеног конкурenciјског дјеловања, односно утврђивање забрањеног споразума између привредних субјеката, тј. понуђача у поступку јавне набавке. Поступање између уговорног органа и понуђача у поступку јавне набавке прописано је другим позитивним прописима, а не Законом о конкурenciји, те исто не спада у надлежност Конкурenciјског савјета.

Јавна набавка је конкретан облик потрошње јавних средстава због чега се средства намјењена за јавну набавку морају трошити ефикасно, транспарентно, одговорно и праведно, те је уговорни орган обавезан предузети одговарајуће мјере како би ефикасно спријечио, препознао и уклонио сукоб интереса у вези с поступком јавне набавке, а ради избегавања нарушавања тржишне конкурenciје и осигурања једнаког поступања према свим привредним субјектима.

Закон о конкурenciји је прописао шта се сматра преовладавајућим утицајем једног привредног субјекта над другим, односно када се они сматрају повезаним привредним субјектима и Конкурenciјски савјет, у поступку утврђивања забрањеног конкурenciјског дјеловања и оцјене концентрације, их посматра као такве.

Конкурenciјски савјет није надлежан да цијени који су понуђачи квалификовани да учествују у поступку јавне набавке и да ли би њихово учествовање у истој довело до потенцијалног сукоба интереса између уговорног органа и понуђача. Слиједом чега Конкурenciјски савјет није ни надлежан давати мишљење у вези са процедуром провођења поступка јавне набавке и обавезом примјене Закона о јавним набавкама.

Ово мишљење је дато искључиво на основу података наведених у Захтјеву, те уколико дати подаци одступају од стварног чињеничног стања ово мишљење се не може примијенити.

Предсједник

Иво Јеркић